

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
ÚVOD	11
VŠEOBECNÉ ÚDAJE	13
Historické poznámky	13
Incidence feochromocytomu	14
Věk nemocných	16
Pohlavní diference	17
Geografické rozdíly	17
Geografická distribuce feochromocytomu v ČSSR	18
LOKALIZACE FEOCHROMOCYTOMU A JEHO ANATOMICKÉ FORMY	19
Nadledviny	20
Mimonadledvinová lokalizace	21
Paraaortální lokalizace	22
Intrarenální lokalizace	23
Lokalizace v močovém měchýři	23
Intratorakální lokalizace	23
Ostatní lokalizace	24
MNOHOČETNÉ FEOCHROMOCYTOMY	25
Familiární výskyt	25
Kongenitální feochromocytom	26
Incidence feochromocytomu v syndromu pluriglandulární adenomatózy	27
Fechromocytom a fakomatózy	27
MALIGNÍ TUMORY A FEOCHROMOCYTOM	28
EXPERIMENTÁLNÍ FEOCHROMOCYTOMY	30
PATOLOGICKÁ ANATOMIE FEOCHROMOCYTOMU	31
Vzhled tumoru, velikost a váha	31
Cytologické vyšetření	31
Světelná mikroskopie	31
Elektronová mikroskopie	32
ENDOKRINNÍ AKTIVITA NÁDORU	40
Strádání katecholaminů	40
Dřeň nadledviny	40
Tkáň feochromocytomu	43
Biogeneze katecholaminů v nádorové tkáni	44

Studie biosyntézy in vitro	44
Uvolňování katecholaminů	45
Dřeň nadledviny a sympatikus	45
Tkáň feochromocytomu	47
Sekreční autonomie tumoru	48
Obsah katecholaminů v nádoru	50
Celkový obsah	50
Koncentrace adrenalinu a noradrenalinu v tkáni	51
Lokalizace nádoru a obsah katecholaminů	51
Vztah mezi katecholaminy v nádorové tkáni a jejich vylučování do moči	52
Obsah katecholaminů v nádoru a klinický obraz feochromocytomu	52
Množství katecholaminů v nádoru a typ hypertenze	52
Množství adrenalinu a noradrenalinu v nádoru a typ hypertenze	53
Obsah katecholaminů a metabolické změny	53
KLINICKÝ OBRAZ FEOCHROMOCYTOMU	54
Kardiovaskulární manifestace	54
Paroxysmální hypertenzní krize	54
Fixovaná hypertenze	57
Fixovaná hypertenze s paroxysmálními krizemi	59
Epinefrinový šok	59
Asymptomatická forma feochromocytomu	60
Spící tumory	60
Frekvence výskytu jednotlivých forem feochromocytomu	61
Kardiovaskulární změny a poruchy	62
Změny hemodynamické	62
Makroskopické a mikroskopické arteriální změny	63
Změny na očních cévách	64
Katecholová kardiomyopatie	65
Ortostatická hypotenze	66
Náhlé cévní příhody	67
Metabolické a endokrinní změny	67
Vliv katecholaminů na glykoregulaci	68
Vliv katecholaminů na metabolismus tuků a jeho poruchy	70
Vliv katecholaminů na bazální metabolismus	70
Vliv katecholaminů na endokrinní žlázy a jejich poruchy	73
Hematologické změny	76
Gastrointestinální změny	77
Renální změny	78
Neuropsychické změny	79
PŘEHLED NEJCENNĚJŠÍCH PŘÍZNAKŮ PRO ROZPOZNÁNÍ FEOCHROMOCYTOMU	81
FARMAKOLOGICKÉ TESTY	82
Adrenolytické testy	82
Provokační testy	84
Hodnocení farmakologických testů	88
STANOVENÍ KATECHOLAMINŮ A JEJICH METABOLITŮ	89
Rutinní metody stanovení katecholaminů	92
Prekurzory katecholaminů	92
Katecholaminy	93

Metabolity katecholaminů	95
Metabolity dopaminu	95
3-O-metyldopamin	95
3-metoxy-4-hydroxyfenyletanol	95
3,4 dihydroxyfenyletanol	95
Kyselina 3,4 dihydroxyfenyloctová (DOPAC)	96
Kyselina 3,4 dihydroxyfenylpyrohroznová	96
Kyselina 3-metoxy-4-hydroxyfenylpyrohroznová	96
Kyselina 3-metoxy-4-hydroxyfenylmléčná	96
Kyselina 3-metoxy-4-hydroxyfenyloctová (kys. homovanilová)	96
N-acetyldopamin	97
Metabolity noradrenalinu a adrenalinu	97
3-O-metylnoradrenalin (normetanefrin)	97
3-O-metyladrenalin (metanefrin)	97
3-O-metyl-N-metyladrenalin (N-metyl-metanefrin)	98
3-metoxy-4-hydroxyfenylglykol	99
Kyselina 3-metoxy-4-hydroxymandlová (kys. vanilmandlová)	99
Kyselina 3,4 dihydroxymandlová (DOMA)	101
Kyselina 3-metoxy-4-hydroxybenzoová (kys. vanilová)	101
Synefriny a jejich metabolity	102
Oktopamin	102
Synefrin (oxedrin, sympatol)	103
Kyselina p-hydroxymandlová (MOMA)	103
DIFERENCIÁLNĚ DIAGNOSTICKÁ ÚVAHA	104
Hypertenze. Pseudofeochromocytom. Syndrom medulární hyperplazie.	
Syndrom hyperreaktivní nadledvinové dřeně. Neuroblastom. Paragangliom.	
Chemodektom. Retinoblastom	
METODY LOKALIZACE FEOCHROMOCYTOMU	109
Palpace břicha	109
Rentgenologické metody	109
Nativní snímek břicha	110
Vylučovací urografie nebo ascendentní pyelografie	110
Pneumoretroperitoneální insuflace	112
Arteriografie	117
Retrogradní flebografie adrenálních žil	119
Katetrizace horní a dolní duté žíly	120
Gammagrafie nadledvin a feochromocytom	123
Použití techniky termovize k lokalizaci feochromocytomu	123
LÉČBA FEOCHROMOCYTOMU	124
Příprava nemocného k operaci	124
Anestézie	125
Operace na nadledvinách	127
Peroperační péče	129
Nejčastější peroperační komplikace	129
Pooperační péče	133
Prognóza po odstranění feochromocytomu	134
Hypertenze přetrvávající po operaci	134
Metabolické změny po odstranění feochromocytomu	135
Konzervativní léčení. Spontánní vyhojení	137

FEOCHROMOCYTOTOM U DĚTÍ	141
Všeobecné údaje. Věková distribuce. Klinický obraz v dětství. Diagnostické a lokalizační metody. Předoperační příprava a operace	
FEOCHROMOCYTOTOM V GRAVIDITĚ	145
Klinický obraz. Diagnostické problémy. Mortalita matky a plodu. Návrh terapeutického postupu	
FEOCHROMOBLASTOM	149
Kritéria malignity feochromocytomu	149
Klinický obraz feochromoblastomu	150
Terapie feochromoblastomu	150
LITERATURA	151